

Bijwerkingen radiotherapie bij prostaatkanker

Begrijpelijke voorlichting met animatievideo's

Je kijkt naar de papieren versie van digitale voorlichting met animatievideo's. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de voorlichting.

Bijwerkingen radiotherapie bij prostaatkanker

Bijwerkingen radiotherapie bij prostaatkanker

Na verschillende onderzoeken is bij u prostaatkanker vastgesteld. De medisch specialist die u behandelt, heeft met u besproken dat u in aanmerking komt voor bestraling (radiotherapie).

Hier willen we u zo goed mogelijk informeren over bijwerkingen bij radiotherapie bij prostaatkanker.

Acute bijwerkingen

Acute bijwerkingen van radiotherapie bij prostaatkanker

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

Iedere man heeft een prostaat.

De prostaat ligt onder de blaas en voor de endeldarm.

De prostaat is onderdeel van de voortplantingsorganen van de man.

U heeft de diagnose prostaatkanker gekregen.

Bij prostaatkanker groeien kwaadaardige cellen in de prostaat.
Daarom start u binnenkort met een behandeling met radiotherapie...
waarbij met straling de kankercellen vernietigd worden.
De bestraling wordt gericht op de plaats waar de kanker zit: de prostaat.
Omdat de blaas en endeldarm dicht bij de prostaat liggen...
komt een deel van de straling ook op deze organen.
Daardoor kunt u last krijgen van acute bijwerkingen.
Dit zijn klachten die ontstaan tijdens de behandeling en in principe...
een aantal weken na het stoppen van de radiotherapie weer verdwijnen.
Doordat de straling naast de prostaat ook de blaas raakt...
kan het slijmvlies van de blaas en de plasbuis geïrriteerd raken.
U merkt bijvoorbeeld dat u vaker kleine beetjes moet plassen en daardoor vaker naar het toilet
moet.
Ook s' nachts.
Ongeveer 90% van de patiënten heeft hier last van.
Ongeveer de helft van de patiënten ervaart pijn of een branderig gevoel tijdens het plassen.
Problemen met het ophouden van de plas komen zelden voor.
Door de radiotherapie kan de prostaat opzwellen.
Deze drukt dan op de plasbuis.
De plas straal kan daardoor minder krachtig zijn.
Ongeveer 90% van de patiënten heeft hier last van.
Tot slot kan de bestraling de endeldarm prikkelen.
U moet daardoor bijvoorbeeld vaker naar het toilet.
Dit komt bij 75% van de patiënten voor.
De ontlasting kan dunner zijn dan normaal.
Het kan zijn dat er bloed en slijm bij de ontlasting zit.
Dit gaat meestal na de bestraling weer over.
Problemen met het ophouden van de ontlasting komen zelden voor.
Bijna alle mensen die radiotherapie krijgen ervaren vermoeidheid en futloosheid tijdens de
behandeling.
Probeer toch zoveel mogelijk uw dagelijkse activiteiten te blijven doen.
Wanneer de klachten blijven aanhouden en u er hinder van ervaart...
is het belangrijk dat u dit bespreekt met uw zorgverlener.

Acute bijwerkingen kunnen direct na de eerste bestraling ontstaan en verdwijnen meestal ongeveer
drie maanden na de laatste bestraling.

Late bijwerkingen

Late bijwerkingen van radiotherapie bij prostaatkanker

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

De meeste bijwerkingen verdwijnen na de radiotherapie...

maar door de bestraling kan er op lange termijn littekenweefsel ontstaan in de blaas en endeldarm.

Hierdoor kunnen er in de maanden of jaren na de bestraling toch nog klachten ontstaan.

Dit noemen we late bijwerkingen.

Omdat littekenweefsel meestal blijvend is, zijn de bijwerkingen vaak ook blijvend.

U kunt bijvoorbeeld na de bestraling nog last houden of krijgen van milde blaas klachten.

Dat betekent dat het plassen misschien anders of vaker is dan voorheen...

maar dat het eigenlijk geen invloed heeft op het dagelijks leven.

Ongeveer 50% van de patiënten ervaart deze klachten.

Een kleine groep patiënten, ongeveer 10%, geeft aan wel eens pijn te hebben gehad bij het plassen...

of moeite te hebben om hun plas op te houden.

Sommige patiënten houden of krijgen milde klachten van de endeldarm.

Dat betekent dat u bijvoorbeeld last houdt van dunne ontlasting of vaker naar het toilet moet dan voorheen.

Doordat u het minder lang kan ophouden.

Ongeveer 40% van de patiënten heeft hier last van.

Slechts een klein deel van deze patiënten, ongeveer 10%...

geeft aan wel eens pijn te hebben gehad bij de ontlasting of problemen te ervaren bij het ophouden van de ontlasting.

De bestraling beschadigt de bloedvaten en zenuwen die nodig zijn voor het krijgen van een erectie.

Hierdoor heeft u meer kans om na de bestraling erectieproblemen te krijgen.

Ongeveer 75% van de patiënten heeft erectieproblemen.

Het kan ook zijn dat het verlangen naar seks afneemt of de beleving verandert.

Slechts een kleine groep van de patiënten houdt last van vermoeidheid.

Gelukkig ervaart een groot deel van de patiënten weinig hinder van de behandeling.

Wanneer de klachten blijven aanhouden en u er wel hinder van ervaart, is het belangrijk dat u dit bespreekt met uw zorgverlener.

Late bijwerkingen kunnen drie maanden tot vijf jaar na de laatste bestraling ontstaan en zijn meestal blijvend.

Contact

Wanneer moet ik contact opnemen?

Tijdens de bestraling tot de eerste controle bij de radiotherapeut

Neem contact op met de behandelend radiotherapeut of huisarts:

- Bij plotselinge plasklachten zoals pijn, vaak plassen, bloed bij urine, koorts of flankpijn
- Bij toename van andere klachten die hinderlijk zijn of waarover u zich zorgen maakt

De periode na de bestraling

Neem contact op met de behandelend radiotherapeut of huisarts:

- Bij bloedverlies bij de ontlasting of plassen
- Bij klachten van ontlasting zoals bloedverlies, moeilijk ophouden, pijn, hoge frequentie of incontinentie
- Bij klachten van plassen zoals bloedverlies, moeilijk ophouden, pijn, hoge frequentie, zwakke straal of incontinentie
- Bij klachten van erectiestoornis of bij seksuele problemen

Bij twijfel of andere klachten mag u natuurlijk altijd contact opnemen met de huisarts, radiotherapeut of uroloog.

Behandeling bij klachten

Wanneer u klachten ervaart die u hinderen in het dagelijkse leven, is het belangrijk dat u dit met uw arts bespreekt. Voor veel klachten is er een behandeling mogelijk.

Meer informatie

Betrouwbare websites

Op de website [kanker.nl](https://www.kanker.nl)

(<https://www.kanker.nl/kankersoorten/prostaatanker/algemeen/prostaatanker>) staat veel informatie over prostaatanker.

Lotgenotencontact

Het kan prettig zijn met andere prostaatankerpatiënten uw ervaringen en vragen te delen. Via de Prostaatankerstichting kunt u in contact komen met andere prostaatankerpatiënten. De stichting organiseert ook verschillende activiteiten.

De stichting heeft een gratis telefoonnummer voor informatie en lotgenotencontact voor patiënten en hun naasten, namelijk (0800) 999 22 22.

Meer informatie over de Prostaatankerstichting vindt u via www.prostaatankerstichting.nl (<http://www.prostaatankerstichting.nl>).